

MINISTARSTVO
27.1.2014 18³⁰

MINISTARSTVO FINANCIJA

**PRIJEDLOG ZAKONA O FINACIJSKOM POSLOVANJU I RAČUNOVODSTVU
NEPROFITNIH ORGANIZACIJA**

Zagreb, siječanj 2014.

PRIJEDLOG ZAKONA O FINANCIJSKOM POSLOVANJU I RAČUNOVODSTVU NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014. Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Računovodstvo neprofitnih organizacija propisano je Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 10/2008, 7/2009, 158/2013 i 1/2014). Odredbe ove Uredbe uređuju područje: knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga, organizacije knjigovodstva, obavljanje popisa imovine i obveza, načela iskazivanja imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda, sadržaj i primjenu računskog plana, financijsko izvještavanje i druga područja koja se odnose na računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbe Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija primjenjuju udruge i njihovi savezi, strane udruge, zaklade, fondacije, ustanove, političke stranke, komore, sindikate, vjerske i druge zajednice i sve druge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti/profita, za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitne organizacije i koje su upisane u Registru neprofitnih organizacija.

Višegodišnjom primjenom Uredbe uočena je potreba za uspostavljanjem zakonodavnog okvira kojim bi se propisao sustav dobrog financijskog upravljanja i kontrola, ne samo u dijelu računovodstva, već planiranja i programiranja, izrade financijskih planova i njihovog izvršavanja te izvještavanja. Nadalje, Uredba nije adekvatno odgovorila na zahtjeve za primjenom načela javnosti i transparentnosti, posebice u dijelu financijskog izvještavanja. Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012.-2016., predviđjela je izradu Zakona o računovodstvu neprofitnih organizacija kojim će se urediti i pitanja transparentnog uvida u trošenje sredstava iz javnih izvora dodijeljenih organizacijama civilnoga društva kao neprofitnim organizacijama. Strategija je također predviđjela unapređenje statističkog praćenja organizacija civilnog društva uvođenjem obveza dostave financijskih izvještaja za neprofitne organizacije, ali prilagođeno visini prihoda i vrijednosti imovine. Nadalje, Akcijskim planom za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2012.-2013. zatraženo je da se kroz novi Zakon o računovodstvu neprofitnih organizacija uvede obveza javne objave financijskih izvještaja neprofitnih organizacija.

Prijedlogom Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija uređuje se okvir financijskog poslovanja i elementi računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija. Poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole mogu se definirati kao sustav u kojem su financijski aspekti poslovanja neprofitne organizacije usmjereni i kontrolirani tako da podupiru realizaciju ciljeva organizacije. Adekvatni sustavi financijskog upravljanja i kontrola uspostavljeni su onda kada upravljačka struktura planira i organizira poslovanje na način da se pruža razumna sigurnost da uspješno upravlja rizicima i da se u realizaciji ciljeva sredstva, uključujući i sredstva

članstva, koriste pravilno, etično, ekonomično, učinkovito i djelotvorno. Dakle, financijsko upravljanje i kontrole odnose se na upravljačku odgovornost u planiranju, programiranju, izradi financijskih planova i njihovoj realizaciji, računovodstvu i izvješćivanju kako bi se postigli postavljeni ciljevi i osigurala zaštita resursa od gubitaka, neadekvatnog korištenja i prijevara. Financijsko upravljanje i kontrole obuhvaćaju sve aspekte vezane uz prihode/primitke, rashode/izdatke, imovinu i obveze. Sustavi financijskog upravljanja i kontrola temelje se na pet međusobno povezanih komponenti unutarnjih kontrola, koje uključuju: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije te praćenje i procjenu sustava.

Uvođenje načela javnosti i transparentnosti očituje se između ostaloga i kroz obvezu javne objave financijskih izvještaja svih neprofitnih organizacija kroz Registar neprofitnih organizacija kojeg vodi Ministarstvo financija. Ovo načelo očituje se i kroz obvezu objave revizorskog izvješća o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja (za neprofitne organizacije s ukupnim prihodom iznad 10 milijuna kuna), odnosno o uvidu u financijske izvještaje za prethodnu godinu (za neprofitne organizacije s ukupnim prihodom iznad 3 milijuna kuna).

Zbog potrebe da se statističkim podacima obuhvati cijeli neprofitni sektor, uvodi se obveza dostave financijskih izvještaja svim neprofitnim organizacijama, ali prilagođeno visini prihoda i vrijednosti imovine. Dio neprofitnih organizacija i nadalje će moći voditi jednostavno knjigovodstvo, ali će imati obvezu sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja, skraćenog sadržaja u odnosu na neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo te zadržavaju obvezu tromjesečnog izvještavanja.

Nadalje, one neprofitne organizacije koje od gospodarske djelatnosti ostvare manje od 230.000,00 kuna, a temeljem rješenja Porezne uprave jesu obveznici plaćanja poreza na dobit, osim obveze vođenja računovodstva za neprofitne organizacije, vode i odvojene porezne i knjigovodstvene evidencije za gospodarsku djelatnost. Navedeno je sukladno postojećoj praksi. Ono što je novost je uvođenje obveze osnivanja trgovačkog društva ili drugog oblika udruživanja koji nije neprofitni za obavljanje gospodarske djelatnosti, ako se od nje ostvari više od 230.000,00 kuna (izuzev od pružanja usluga najma i zakupa).

Također, Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija nisu mogle biti propisane prekršajne odredbe. Međutim, dosadašnja je praksa u provođenju Uredbe ukazala na potrebu njihova uvođenja. Novim zakonskim rješenjima sustavno će se urediti i pitanje prekršaja, poglavito u slučajevima ako neprofitna organizacija sukladno odredbama ovoga Zakona:

- ne provodi samoprocjenu funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola,
- ne izrađuje i/ili ne usvaja financijske planove,
- ne dostavi izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava nadležnom tijelu državne uprave, odnosno jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave na njihov zahtjev,
- ne sastavlja knjigovodstvene isprave,
- ne unosi podatke u glavnu knjigu po unaprijed pripremljenom računskom planu,
- ne otvori i ne zaključi poslovne knjige,
- ne zaštiti poslovne knjige koje se vode na elektroničkom mediju,
- ne čuva dnevnik, glavnu knjigu, pomoćne knjige, knjigu primitaka i izdataka, knjigu blagajne, knjigu ulaznih računa, knjigu izlaznih računa i popis dugotrajne nefinancijske imovine i knjigovodstvene isprave,
- ne popiše imovinu i obveze,
- imovinu i obveze ne iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja,

- prihode i rashode ne priznaje uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja,
- ne sastavlja i ne podnese financijske izvještaje,
- ne objavi na svojim internetskim stranicama revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za prethodnu godinu,
- ne osnuje trgovačko društvo ili drugi oblik udruživanja koji nije neprofitni za gospodarsku djelatnost (izuzev djelatnosti pružanja usluga najma i zakupa) od čijeg je obavljanja ostvarila u prethodnoj godini 230.000,00 kuna i više prihoda,
- ne upiše se u Registar neprofitnih organizacija i ne izvijesti o promjeni podataka unesenih u Registar neprofitnih organizacija,
- ne omogući nadzor ovlaštenoj osobi i ne otkloni utvrđene nepravilnosti te ne obavijesti Ministarstvo financija o učinjenom.

Cilj je Prijedloga Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija sveobuhvatno urediti sustav financijskog poslovanja, računovodstva te nadzora nad financijskim poslovanjem i računovodstvom neprofitnih organizacija.

Ovim se Prijedlogom Zakona definiraju:

- obveznici primjene,
- načela sustava financijskog poslovanja,
- izrada i izvršavanje financijskih planova,
- izvještavanje o potrošnji proračunskih sredstava,
- računovodstvena načela i računovodstveni poslovi,
- poslovne knjige i knjigovodstvene isprave,
- obveza i provedba popisa imovine i obveza,
- način iskazivanja imovine, obveza i vlastitih izvora,
- priznavanje prihoda, rashoda, primitaka i izdataka,
- financijsko izvještavanje,
- revizija godišnjih financijskih izvještaja,
- posebni slučajevi primjene zakona,
- Registar neprofitnih organizacija,
- javna objava godišnjih financijskih izvještaja te
- nadzor nad financijskim poslovanjem, računovodstvenim poslovima i predajom financijskih izvještaja.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona potrebno je iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2014. godinu osigurati sredstva u iznosu od 120.000,00 kuna za potrebe unapređenja Registra neprofitnih organizacija kojeg vodi Ministarstvo financija, kako bi omogućio javni uvid u godišnje financijske izvještaje neprofitnih organizacija. Ova sredstva osigurati će se u okviru limita ukupnih rashoda Ministarstva financija.

PRIJEDLOG ZAKONA O FINANCIJSKOM POSLOVANJU I RAČUNOVODSTVU NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

I. OPĆE ODREDBE

Opće odredbe

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje okvir financijskog poslovanja i elementi računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija, i to načela sustava financijskog poslovanja, izrada i izvršavanje financijskih planova, izvještavanje o potrošnji proračunskih sredstava, računovodstvena načela i poslovi, poslovne knjige i knjigovodstvene isprave, popis imovine i obveza, načela iskazivanja imovine, obveza i vlastitih izvora te priznavanja prihoda, rashoda, primitaka i izdataka, financijsko izvještavanje, revizija godišnjih financijskih izvještaja, javna objava godišnjih financijskih izvještaja, nadzor nad financijskim poslovanjem i računovodstvom i druga područja koja se odnose na financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Obveznici primjene

Članak 2.

- (1) Odredbe ovoga Zakona odnose se na domaće i strane udruge i njihove saveze, zaklade, fundacije, ustanove, umjetničke organizacije, komore, sindikate, udruge poslodavaca, vjerske i druge zajednice i sve druge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti, za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera (u daljnjem tekstu: neprofitna organizacija).
- (2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija primjenjuju se na političke stranke.
- (3) Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na poduzetnike na koje se primjenjuju odredbe Zakona o računovodstvu, na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunske korisnike upisane u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika, a koji financijsko poslovanje i računovodstvo vode u skladu sa Zakonom o proračunu.
- (4) Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na ustanove kojima su osnivači fizičke osobe i druge pravne osobe koje su, sukladno propisima koji uređuju poreze, obveznici utvrđivanja i plaćanja poreza na dobit za svoju ukupnu djelatnost.

II. SUSTAV FINANCIJSKOG POSLOVANJA

Načela sustava financijskog poslovanja

Članak 3.

- (1) Poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.
- (2) Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

- (3) Načelo javnosti i transparentnosti znači obvezu osiguranja javnosti u područjima primjene ovoga Zakona koje se odnose na financijsko izvještavanje.

Članak 4.

- (1) Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva provodi samoprocjenu učinkovitog i djelotvornog funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola.
- (2) Sustavi financijskog upravljanja i kontrola temelje se na pet međusobno povezanih komponenti unutarnjih kontrola, koje uključuju:
- kontrolno okruženje,
 - upravljanje rizicima,
 - kontrolne aktivnosti,
 - informacije i komunikacije,
 - praćenje i procjenu sustava.
- (3) Zakonski zastupnik neprofitne organizacije odgovoran je za provođenje financijskog upravljanja i kontrola primjenom komponenata iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Ministar financija pravilnikom utvrđuje način provođenja samoprocjene funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola neprofitnih organizacija uzimajući u obzir visinu prihoda, vrijednost imovine i pravni oblik neprofitne organizacije.

Izrada i izvršavanje financijskih planova

Članak 5.

- (1) Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezna je izrađivati godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu.
- (2) Financijski plan neprofitne organizacije iz stavka 1. ovoga članka sastoji se od:
- plana prihoda i rashoda,
 - plana zaduživanja i otplata,
 - obrazloženja financijskog plana.
- (3) Financijski plan donosi najviše tijelo neprofitne organizacije iz stavka 1. ovoga članka, odnosno tijelo koje je temeljem statuta neprofitne organizacije iz stavka 1. ovoga članka za to ovlašteno.
- (4) Zakonski zastupnik odgovoran je za zakonito i pravilno izvršavanje financijskog plana.
- (5) Ministar financija pravilnikom iz članka 4. ovoga Zakona propisuje metodologiju i rokove izrade financijskog plana te način i uvjete izvršavanja financijskog plana.

Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstva

Članak 6.

- (1) Neprofitne organizacije koje ostvaruju sredstva iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su nadležnom tijelu državne uprave, odnosno jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave dostaviti, na njihov zahtjev, izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava.

- (2) Nadležna tijela državne uprave i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo vršiti kontrole na licu mjesta o utrošku sredstava iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

III. RAČUNOVODSTVO

Računovodstvena načela

Članak 7.

- (1) Računovodstvo propisano ovim Zakonom temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija.
- (2) Informacija u financijskom izvještaju je pouzdana kad u njoj nema značajne pogreške i pristranosti, odnosno kad vjerno odražava ono što predstavlja.
- (3) Načelo pojedinačnog iskazivanja pozicija znači osiguravanje prikazivanja podataka pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Računovodstveni poslovi

Članak 8.

- (1) Računovodstveni poslovi su prikupljanje i obrada podataka na temelju knjigovodstvenih isprava, priprema i vođenje poslovnih knjiga, priprema i sastavljanje financijskih izvještaja te prikupljanje i obrada financijskih podataka za statističke, porezne i druge potrebe.
- (2) Neprofitna organizacija je dužna prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva.

Članak 9.

- (1) Neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije.
- (2) Iznimno, zakonski zastupnik neprofitne organizacije može donijeti Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela ako:
 - je vrijednost imovine neprofitne organizacije u prethodne tri godine uzastopno manja od 230.000,00 kuna godišnje i
 - je godišnji prihod neprofitne organizacije u prethodne tri godine uzastopno manji od 230.000,00 kuna godišnje i
 - su prošle najmanje tri godine od osnivanja neprofitne organizacije od čega se godina osnivanja računa kao prva.
- (3) Odluka iz stavka 2. ovoga članka donosi se u roku predviđenom za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu i važeća je dok neprofitna organizacija zadovoljava uvjete iz stavka 2. ovoga članka, odnosno do opoziva.
- (4) Ministar financija pravilnikom propisuje način vođenja jednostavnog knjigovodstva i primjenu novčanog računovodstvenog načela.

Članak 10.

- (1) Neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.
- (2) Podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, a najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja.
- (3) Poslovne knjige, knjigovodstvene isprave i financijski izvještaji vode se, odnosno sastavljaju na hrvatskom jeziku i izražavaju u valutnoj jedinici koja se primjenjuje u Republici Hrvatskoj.

Članak 11.

- (1) Zakonski zastupnik odgovoran je za ustroj, zakonito poslovanje i vođenje računovodstvenih poslova.
- (2) Vođenje računovodstvenih poslova može se povjeriti drugoj stručnoj pravnoj ili fizičkoj osobi temeljem ugovornog odnosa.

Poslovne knjige

Članak 12.

- (1) Poslovne knjige dvojnog knjigovodstva koje vode neprofitne organizacije jesu: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.
- (2) Dnevnik je poslovna knjiga u koju se unose knjigovodstvene promjene slijedom vremenskog nastanka.
- (3) Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih događaja nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima.
- (4) Unos podataka u glavnu knjigu provodi se po unaprijed pripremljenom računskom planu.
- (5) Računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su neprofitne organizacije obvezne knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.
- (6) Računi iz računskog plana su razvrstani na: razrede, skupine, podskupine i odjeljke.
- (7) Odjeljci iz računskog plana mogu se raščlanjivati, prema potrebama, na analitičke i podanalitičke račune. Raščlanjivanje odjeljaka u računskom planu obavlja se po dekadnom sustavu.
- (8) Ministar financija pravilnikom iz članka 9. ovoga Zakona propisuje raspored, sadržaj i primjenu računa u računskom planu.

Članak 13.

- (1) Poslovne knjige koje je obvezna voditi neprofitna organizacija iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona jesu:
 1. knjiga blagajne,
 2. knjiga primitaka i izdataka,

3. knjiga ulaznih računa,
 4. knjiga izlaznih računa i
 5. popis dugotrajne nefinancijske imovine.
- (2) Ministar financija pravilnikom iz članka 9. ovoga Zakona propisuje minimalni sadržaj knjige primitaka i izdataka, knjige ulaznih računa, knjige izlaznih računa i popisa dugotrajne nefinancijske imovine.

Članak 14.

- (1) Pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.
- (2) Neprofitna organizacija obvezno vodi sljedeće pomoćne knjige:
1. knjigu dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana),
 2. knjigu kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) – po vrsti, količini i vrijednosti,
 3. knjigu financijske imovine i obveza, i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i dr.), primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima), potraživanja i obveza po osnovi primljenih zajmova i kredita te danih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima i obračunatim kamatama),
 4. knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge) i
 5. evidenciju putnih naloga i korištenja službenih vozila.
- (3) Pored pomoćnih knjiga iz stavka 2. ovoga članka, neprofitna organizacija vodi i posebne pomoćne evidencije:
1. evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija,
 2. knjigu ulaznih računa,
 3. knjigu izlaznih računa te
 4. ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama.
- (4) Pomoćne knjige i posebne pomoćne evidencije iz stavaka 2. i 3. ovoga članka ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Članak 15.

- (1) Poslovne knjige vode se na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja.
- (2) Poslovne knjige vode se za poslovnu godinu, koja je jednaka kalendarskoj godini.
- (3) Poslovne knjige otvaraju se na početku poslovne godine ili danom osnivanja.
- (4) Početna stanja glavne knjige na početku poslovne godine moraju biti ista kao zaključna stanja na kraju prethodne poslovne godine.

Članak 16.

- (1) Poslovne knjige zaključuju se na kraju poslovne godine.
- (2) Ako se poslovne knjige vode kao elektronički zapis, glavna knjiga se mora nakon zaključivanja na kraju poslovne godine zaštititi na način da se onemogući izmjena pojedinih ili svih dijelova ili listova glavne knjige, da je glavnu knjigu moguće u svakom trenutku otisnuti na papir te mora biti potpisana elektroničkim potpisom sukladno propisu koji uređuje elektronički potpis.
- (3) Ako nije moguće zaštititi poslovne knjige u elektroničkom zapisu, poslovne knjige se ispisuju na papir i uvezuju u roku od 120 dana od isteka poslovne godine na koju se odnose.
- (4) Zakonski zastupnik neprofitne organizacije potpisuje ispisane i uvezane poslovne knjige.
- (5) Poslovne knjige čuvaju se i to:
 - dnevnik i glavna knjiga – najmanje jedanaest godina,
 - pomoćne knjige – najmanje sedam godina.
- (6) Poslovne knjige iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona čuvaju se i to:
 - knjiga primitaka i izdataka - najmanje jedanaest godina,
 - knjiga blagajne, knjigu ulaznih računa, knjigu izlaznih računa i popis dugotrajne nefinancijske imovine - najmanje sedam godina.
- (7) Rok čuvanja poslovnih knjiga počinje teći istekom poslovne godine na koju se poslovne knjige odnose.

Knjigovodstvene isprave

Članak 17.

- (1) Knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.
- (2) Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju.
- (3) Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.
- (4) Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.
- (5) Knjigovodstvena isprava sastavlja se u jednom primjerku ili više primjeraka.
- (6) Knjigovodstvena isprava koja je sastavljena u jednom primjerku može se otpremiti ako su podaci iz takve isprave stalno dostupni.
- (7) Knjigovodstvenom ispravom smatra se i isprava primljena telekomunikacijskim putem, preslika izvorne isprave ili isprava na elektroničkom zapisu ako je na ispravi navedeno mjesto čuvanja izvorne isprave, odnosno razlog upotrebe preslike i potpisana je od zakonskog zastupnika neprofitne organizacije ili osobe na koju je prenesena ovlast iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 18.

- (1) Knjigovodstvene isprave čuvaju se kao izvorne isprave, na nositelju elektroničkog zapisa ili nositelju mikrografske obrade.
- (2) Knjigovodstvene isprave čuvaju se u sljedećim rokovima, ako drugim propisima nije određen dulji rok:
 - trajno - obračun plaće, odnosno naknade plaće ili analitička evidencija o plaćama za koje se plaćaju obvezni doprinosi,
 - najmanje jedanaest godina - isprave na temelju kojih su podaci uneseni u dnevnik, glavnu knjigu i knjigu primitaka i izdataka,
 - najmanje sedam godina - isprave na temelju kojih su podaci uneseni u pomoćne knjige, izuzev knjige primitaka i izdataka, te knjigu blagajne, knjigu ulaznih računa, knjigu izlaznih računa te popise dugotrajne imovine.
- (3) Rok za čuvanje knjigovodstvenih isprava iz stavka 2. podstavaka 2. i 3. ovoga članka počinje teći istekom zadnjeg dana poslovne godine na koju se odnose poslovne knjige u koje su isprave unesene.

IV. POPIS IMOVINE I OBVEZA

Obveza popisa

Članak 19.

- (1) Nefitna organizacija dužna je na početku poslovanja popisati imovinu i obveze te navesti njihove pojedinačne vrijednosti u količinama i u novčanom iznosu.
- (2) Nefitna organizacija dužna je najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka nefitna organizacija koja obavlja knjižničarsku ili bibliotečnu djelatnost može obaviti popis knjiga i bibliotečne građe u roku koji nije duži od tri godine.
- (4) Osim popisa iz stavka 2. ovoga članka, nefitna organizacija mora popisati imovinu i obveze u slučajevima statusnih promjena, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije.

Provedba popisa

Članak 20.

- (1) Popis imovine i obveza obavlja povjerenstvo za popis koje se osniva sukladno statutu ili drugom najvišem općem aktu nefitne organizacije.
- (2) Zakonski zastupnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama.
- (3) Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis.

- (4) Nakon završetka popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom zastupniku.

Članak 21.

Zakonski zastupnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista te sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih najviših općih akata neprofitne organizacije odlučuje o:

1. nadoknađivanju utvrđenih manjkova,
2. priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova,
3. otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza,
4. rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara,
5. mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

V. NAČIN ISKAZIVANJA IMOVINE, OBVEZA I VLASTITIH IZVORA TE PRIZNAVANJA PRIHODA, RASHODA, PRIMITAKA I IZDATAKA

Iskazivanje imovine i obveza

Članak 22.

- (1) Imovina, obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj neprofitne organizacije.
- (2) Imovina jesu resursi koje neprofitna organizacija kontrolira kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti.
- (3) Obveze jesu neizmirena dugovanja proizašla iz prošlih događaja, za čiju namiru se očekuje odljev resursa.
- (4) Imovina se klasificira po svojoj vrsti, trajnosti i funkciji u obavljanju djelatnosti.
- (5) Obveze se klasificiraju prema namjeni i ročnosti.
- (6) Imovina i obveze iskazuju se po računovodstvenom načelu nastanka događaja.
- (7) Vlastiti izvori jesu ostatak vrijednosti imovine nakon odbitka svih obveza.
- (8) Tuđa imovina prati se u izvanbilančnoj evidenciji.

Članak 23.

- (1) Imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.
- (2) Dugotrajna imovina je financijska i nefinancijska imovina čiji je vijek uporabe duži od jedne godine i koja duže od jedne godine zadržava isti pojavni oblik.
- (3) Dugotrajna nefinancijska materijalna imovina čiji je pojedinačni trošak nabave (nabavna vrijednost) niži od 3.500,00 kuna može se otpisati jednokratno, stavljanjem u upotrebu, uz obvezu pojedinačnog ili skupnog praćenja u korisnom vijeku upotrebe.
- (4) Kratkotrajna nefinancijska imovina je imovina namijenjena obavljanju djelatnosti ili daljnjoj prodaji u roku kraćem od godinu dana.

- (5) Trošak nabave (nabavnu vrijednost) nefinancijske imovine čini kupovna cijena uvećana za carine, nepovratne poreze, troškove prijevoza i sve druge troškove koji se mogu izravno dodati troškovima nabave i osposobljavanja za početak uporabe.

Članak 24.

- (1) Vrijednost pojedinog predmeta dugotrajne nefinancijske imovine se amortizira, odnosno ispravlja linearnom metodom u korisnom vijeku uporabe počevši od prvog dana mjeseca iza mjeseca u kojem je imovina stavljena u uporabu.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, vrijednosti zemljišta, obnovljivih prirodnih bogatstava, knjiga, umjetničkih djela i ostalih izložbenih vrijednosti te plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti ne amortiziraju se odnosno ne ispravljaju se.
- (3) Osnovica za ispravak vrijednosti dugotrajne imovine jest njen početni ili revalorizirani trošak nabave (nabavna vrijednost) odnosno procijenjena vrijednost.
- (4) Ministar financija pravilnikom iz članka 9. ovoga Zakona propisuje stope amortizacije prema skupinama dugotrajne imovine i procijenjenom korisnom vijeku uporabe dugotrajne imovine.

Članak 25.

- (1) Neprofitna organizacija revalorizira dugotrajnu imovinu primjenom koeficijenta porasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda ako je inflacija mjerena istim koeficijentom u prethodne tri godine kumulativno veća od 30%.
- (2) Učinak revalorizacije dugotrajne imovine pripisuje se vlastitim izvorima.

Priznavanje prihoda i rashoda

Članak 26.

- (1) Prihodi i rashodi priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja.
- (2) Računovodstveno načelo nastanka događaja znači da se:
- recipročni prihodi (prihodi na temelju isporučenih dobara i usluga) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati,
 - nerecipročni prihodi (prihodi po posebnim propisima, donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni), a mogu se priznati najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje,
 - donacije povezane s izvršenjem ugovorenih programa (projekata i aktivnosti) priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa (projekata i aktivnosti),
 - donacije povezane s nefinancijskom imovinom koja se amortizira priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja na sustavnoj osnovi razmjerno troškovima uporabe nefinancijske imovine u razdoblju korištenja,
 - rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju,

- rashodi za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine priznaju se u trenutku stvarnog utroška odnosno prodaje i
 - troškovi nabave dugotrajne imovine kapitaliziraju, a u rashode priznaju tijekom korisnog vijeka uporabe.
- (3) Prihod je povećanje ekonomskih koristi ili uslužnog potencijala tijekom izvještajnog razdoblja u obliku pritjecanja imovine bez istodobnog povećanja obveza ili smanjenja obveza bez istodobnog odljeva imovine.
- (4) Rashod je umanjenje ekonomskih koristi ili uslužnog potencijala u obliku smanjenja imovine ili povećanja obveza bez istodobnog povećanja financijske imovine.

Priznavanje primitaka i izdataka

Članak 27.

- (1) Primici i izdaci priznaju se uz primjenu novčanog računovodstvenog načela.
- (2) Primici i izdaci jesu priljevi i odljevi novca i novčanih ekvivalenata.

VI. FINACIJSKO IZVJEŠTAVANJE

Članak 28.

- (1) Nefitna organizacija dužna je sastavljati financijske izvještaje.
- (2) Financijski izvještaji dostavljaju se Ministarstvu financija, odnosno drugoj instituciji koju Ministarstvo financija ovlasti za zaprimanje i obradu financijskih izvještaja.
- (3) Financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.
- (4) Nefitna organizacija sastavlja i podnosi financijske izvještaje na razini pravne osobe s uključenim podacima o poslovanju njenih organizacijskih dijelova.
- (5) Nefitna organizacija koja tijekom poslovne godine nije imala poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama ima podatke o imovini i obvezama, dužna je u rokovima propisanim za financijsko izvještavanje Ministarstvu financija dostaviti izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu.

Članak 29.

- (1) Financijski izvještaji neprofitne organizacije, izuzev neprofitne organizacije iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona, jesu izvještaji o stanju i strukturi, te promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda.
- (2) Financijski izvještaj neprofitne organizacije iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona jest godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima.

Članak 30.

- (1) Financijski izvještaji iz članka 29. ovoga Zakona sastavljaju se za razdoblja u tijeku poslovne godine i za poslovnu godinu.

- (2) Financijski izvještaji za razdoblja u tijeku poslovne godine čuvaju se do predaje financijskih izvještaja za isto razdoblje sljedeće godine, a godišnji financijski izvještaj čuva se trajno i u izvorniku.
- (3) Ministar financija pravilnikom o financijskom izvještavanju i Registru neprofitnih organizacija propisuje oblik i sadržaj financijskih izvještaja i izjave o neaktivnosti, razdoblja za koja se izvještaji sastavljaju, te obvezu i rokove podnošenja.

Članak 31.

- (1) Statusne promjene kod neprofitnih organizacija jesu:
 1. spajanje dvije ili više neprofitnih organizacija u novu jedinicu,
 2. pripajanje jedne ili više neprofitnih organizacija postojećoj jedinici i
 3. podjela neprofitne organizacije u dvije ili više novih jedinica.
- (2) Neprofitne organizacije kod kojih je došlo do statusnih promjena moraju sastaviti u roku od 60 dana, s datumom koji prethodi datumu nastanka statusne promjene, financijske izvještaje koji se sastavljaju za poslovnu godinu.
- (3) Financijski izvještaji iz stavka 2. ovoga članka predaju se deset dana od dana sastavljanja Ministarstvu financija, odnosno drugoj instituciji koju Ministarstvo financija ovlasti za zaprimanje i obradu financijskih izvještaja.
- (4) Kod statusne promjene spajanja svaka od neprofitnih organizacija koje se spajaju sastavlja financijske izvještaje za poslovnu godinu s datumom koji prethodi datumu spajanja. Financijski izvještaji se konsolidiraju i prema njima se otvaraju računovodstvene knjige jedinice nastale spajanjem.
- (5) Kod statusne promjene pripajanja neprofitne organizacije koje se pripajaju postojećoj jedinici sastavljaju financijske izvještaje za poslovnu godinu s datumom koji prethodi datumu pripajanja. Postojeća jedinica konsolidira izvještaje pripojenih jedinica i evidentira promjene u svojim računovodstvenim knjigama.
- (6) Kod statusne promjene podjele, neprofitna organizacija koja se dijeli sastavlja financijske izvještaje za poslovnu godinu na datum podjele, a novonastale jedinice otvaraju nove knjige sa stanjima ovisno o međusobno izvršenoj podjeli imovine i obveza.
- (7) Financijske izvještaje, koji su sastavljeni za razdoblje prije statusnih promjena, potpisuje osoba koja je bila odgovorna za poslovanje neprofitne organizacije u razdoblju na koji se izvještaji odnose.

Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Članak 32.

- (1) Neprofitna organizacija koja je u prethodnoj godini imala ukupan prihod između 3 i 10 milijuna kuna dužna je sukladno pravilima o reviziji financijskih izvještaja, putem ovlaštenog revizora, jednom godišnje, dati na uvid svoje financijske izvještaje.
- (2) Neprofitna organizacija koja je u prethodnoj godini imala ukupan prihod iznad 10 milijuna kuna dužna je sukladno pravilima o reviziji financijskih izvještaja, putem ovlaštenog revizora, jednom godišnje, revidirati svoje financijske izvještaje
- (3) Neprofitne organizacije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dužne su do 30. lipnja tekuće godine objaviti na svojim internetskim stranicama revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji

godišnjih financijskih izvještaja, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za prethodnu godinu.

VII. POSEBNI SLUČAJEVI PRIMJENE ZAKONA

Članak 33.

- (1) Nefitna organizacija koja od obavljanja gospodarske djelatnosti ostvari manje od 230.000,00 kuna prihoda ili primitaka u jednoj godini, a temeljem rješenja Porezne uprave obveznik je plaćanja poreza na dobit, vodi za cjelokupno financijsko poslovanje računovodstvo za nefitne organizacije prema odredbama ovoga Zakona.
- (2) Nefitna organizacija iz stavka 1. ovoga članka obvezna je voditi, sukladno posebnim propisima, a za potrebe utvrđivanja porezne obveze, i odvojene porezne i knjigovodstvene evidencije za gospodarsku djelatnost.
- (3) Nefitna organizacija koja od obavljanja gospodarske djelatnosti ostvari 230.000,00 kuna i više prihoda u jednoj godini, dužna je za tu djelatnost osnovati trgovačko društvo ili drugi oblik udruživanja koji nije nefitni.
- (4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, nefitna organizacija koja obavlja gospodarsku djelatnost pružanja usluga najma i zakupa nije obvezna osnovati trgovačko društvo ili drugi oblik udruživanja koji nije nefitni za ovu gospodarsku djelatnost, već joj se porezna obveza utvrđuje rješenjem Porezne uprave.
- (5) Pod gospodarskom djelatnošću u smislu ovoga Zakona podrazumijeva se prodaja ili razmjena roba i usluga na tržištu i u tržišnim uvjetima radi ostvarivanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, a nefitna organizacija obavljanjem takve djelatnosti, zbog posebnih pogodnosti, stječe neopravdane povlastice na tržištu.

VIII. REGISTAR NEFITNIH ORGANIZACIJA

Vodjenje Registra nefitnih organizacija

Članak 34.

- (1) Registar nefitnih organizacija je središnji izvor podataka o nefitnoj organizaciji potrebnih za utvrđivanje i praćenje obveze sastavljanja i podnošenja financijskih izvještaja, utvrđivanja financijskog položaja i poslovanja te namjenskog korištenja sredstva proračuna.
- (2) Registar nefitnih organizacija vodi Ministarstvo financija.
- (3) Registar nefitnih organizacija vodi se u elektroničkom obliku i dostupan je na internetskoj stranici Ministarstva financija.

Upis u Registar nefitnih organizacija

Članak 35.

- (1) Nefitna organizacija obvezna je upisati se u Registar nefitnih organizacija.
- (2) Nefitna organizacija upisuje se u Registar nefitnih organizacija na temelju prijave dostavljene Ministarstvu financija najkasnije 30 dana od upisa u matični registar.

- (3) Pod matičnim registrom u smislu ovoga Zakona smatra se odgovarajući registar u Republici Hrvatskoj u koji je neprofitna organizacija upisana prilikom osnivanja.
- (4) Neprofitna organizacija popunjava i predaje prijavu iz stavka 2. ovoga članka samo jednom kod upisa u Registar neprofitnih organizacija.
- (5) Upis u Registar neprofitnih organizacija uvjet je za dobivanje sredstava iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih izvora.
- (6) Odredba stavka 5. ovoga članka ne primjenjuje se na političke stranke.
- (7) Ministar financija pravilnikom iz članka 30. ovoga Zakona utvrđuje način vođenja Registra neprofitnih organizacija i propisuje izgled i sadržaj prijave za upis u Registar neprofitnih organizacija.

Promjena podataka u Registru neprofitnih organizacija

Članak 36.

- (1) Neprofitna organizacija obvezna je dostaviti Ministarstvu financija promjenu podataka iz Registra neprofitnih organizacija.
- (2) Neprofitna organizacija izvještava o promjeni podataka iz stavka 1. ovoga članka podnošenjem prijave za upis promjene u roku od dva radna dana od upisa promjene u matični registar, a ako se promjena ne upisuje u matični registar, u roku od 30 radnih dana od nastanka promjene.
- (3) Ministar financija pravilnikom iz članka 30. ovoga Zakona propisuje izgled i sadržaj prijave za upis promjene iz stavka 2. ovoga članka.

Brisanje iz Registra neprofitnih organizacija

Članak 37.

- (1) Neprofitna organizacija briše se iz Registra neprofitnih organizacija brisanjem iz matičnog registra.
- (2) Obavijest o brisanju iz matičnog registra Ministarstvu financija dostavlja voditelj odgovarajućeg registra po službenoj dužnosti najkasnije 30 dana od dana nastanka promjene.
- (3) Ministar financija pravilnikom iz članka 30. ovoga Zakona propisuje uvjete i način brisanja neprofitne organizacije iz Registra neprofitnih organizacija.

IX. JAVNA OBJAVA GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Članak 38.

Godišnji financijski izvještaj neprofitne organizacije javno se objavljuju putem Registra neprofitnih organizacija.

X. NADZOR

Financijski nadzor

Članak 39.

- (1) Ministarstvo financija obavlja nadzor financijskog poslovanja, računovodstvenih poslova i predaje financijskih izvještaja (u daljnjem tekstu: financijski nadzor) neprofitne organizacije u skladu s odredbama ovoga Zakona te drugih posebnih propisa.
- (2) Financijski nadzor iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća nadzor nad zakonitim pribavljanjem financijskih sredstava iz javnih i drugih izvora, upravljanjem financijskim sredstvima te utvrđivanjem koriste li se sredstva za ostvarivanje ciljeva zbog kojih je osnovana neprofitna organizacija.

Način obavljanja nadzora

Članak 40.

- (1) Ministarstvo financija obavlja financijski nadzor neprofitne organizacije (u daljnjem tekstu: subjekt nadzora) na sljedeći način:
 - izravnim nadzorom kod subjekta nadzora,
 - analizom poslovne dokumentacije, propisa i općih akata u skladu s kojima subjekt nadzora posluje,
 - pregledom poslovnih prostorija, zgrada, predmeta, robe i drugih stvari u skladu sa svrhom financijskog nadzora,
 - praćenjem, prikupljanjem i provjerom knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga i financijskih izvještaja (analiza financijskih izvještaja),
 - provjerom sustava kojeg subjekt nadzora primjenjuje za obradu podataka u vezi računovodstvenih poslova.
- (2) Na donošenje upravnih akata sukladno odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Ošobe ovlaštene za obavljanje nadzora

Članak 41.

- (1) Financijski nadzor iz članka 39. ovoga Zakona obavlja Ministarstvo financija.
- (2) Ovlaštene osobe za obavljanje nadzora iz stavka 1. ovoga članka su inspektori financijskog nadzora.
- (3) Inspektori financijskog nadzora imaju službene iskaznice i službene značke koje izdaje ministar financija.

Obavljanje nadzora

Članak 42.

- (1) Subjekt nadzora dužan je inspektoru financijskog nadzora omogućiti:
 - nadzor poslovne dokumentacije, propisa i općih akata u skladu s kojima subjekt nadzora posluje,

- pregled poslovnih prostorija, zgrada, predmeta, robe i drugih stvari u skladu sa svrhom inspekcijskog nadzora,
 - nadzor svih knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga i financijskih izvještaja te sustava koje primjenjuje za obradu podataka.
- (2) Subjekt nadzora dužan je inspektoru financijskog nadzora dostaviti presliku isprava ili financijskih izvještaja iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka.
- (3) Zakonski zastupnik neprofitne organizacije dužan je sudjelovati u postupku nadzora i omogućiti nesmetano obavljanje nadzora uz osiguranje odgovarajućih uvjeta rada.

Članak 43.

- (1) Postupak nadzora iz članka 40. ovoga Zakona započinje uručenjem obavijesti zakonskom zastupniku neprofitne organizacije odnosno osobi koja je upisana u Registar neprofitnih organizacija kao osoba zadužena za vođenje financijskog poslovanja subjekta nadzora.
- (2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka sadržava:
1. naziv tijela koje ga je izdalo, broj i datum akta,
 2. ime i prezime, odnosno naziv subjekta nadzora iz stavka 1. ovoga članka,
 3. predmet nadzora,
 4. razdoblje koje će biti obuhvaćeno nadzorom,
 5. datum početka nadzora,
 6. ime i prezime ovlaštenih službenika za obavljanje nadzora,
 7. potpis ovlaštene osobe.
- (3) Protiv obavijesti iz stavka 2. ovoga članka prigovor nije dopušten.
- (4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka postupak nadzora može započeti i bez uručenja obavijesti ako zakonski zastupnik neprofitne organizacije iz stavka 1. ovoga članka očigledno izbjegava uručenje obavijesti i ako postoji opravdana bojazan da se neki dokaz neće moći izvesti ili će njegovo izvođenje biti otežano.

Zapisnik o obavljenom nadzoru

Članak 44.

- (1) O obavljenom nadzoru sastavlja se zapisnik koji sadržava: naziv tijela koje ga je izdalo, broj i datum akta, ime i prezime odnosno naziv subjekta nadzora, pravni i činjenični temelj, mjesto provođenja i vrijeme trajanja nadzora, imena ovlaštenih osoba koje su nadzor provele, razdoblje obuhvaćeno nadzorom, opis radnji, činjenica i dokaza provedenih u postupku po kojima su utvrđene nepravilnosti.
- (2) Zakonski zastupnik neprofitne organizacije iz članka 42. ovoga Zakona ima pravo podnijeti prigovor na zapisnik o nadzoru u roku od petnaest dana, računajući od dana primitka zapisnika.
- (3) Inspektor koji je obavio nadzor obavezan je u roku od petnaest dana od dana primitka prigovora dostaviti pisani odgovor zakonskom zastupniku neprofitne organizacije iz članka 42. ovoga Zakona.
- (4) Prigovor na zapisnik i odgovor na prigovor sastavni su dijelovi zapisnika o obavljenom nadzoru.

Mjere nadzora

Članak 45.

- (1) Inspektor financijskog nadzora koji je obavio nadzor ovlašten je poduzeti sljedeće:
1. donijeti rješenje kojim nalaže otklanjanje nepravilnosti i utvrditi rok za otklanjanje nepravilnosti,
 2. donijeti rješenje o povratu sredstava u državni proračun, odnosno proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ako utvrdi nezakonito korištenje sredstava doznačenih iz državnog proračuna, proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih izvora,
 3. ako utvrdi radnje za koje postoji osnovana sumnja o učinjenom kaznenom djelu, podnosi kaznenu prijavu nadležnom državnom odvjetništvu,
 4. ako utvrdi radnje kojima je ostvaren prekršaj, sastavlja optužni prijedlog kojeg odgovorna osoba Ministarstva financija podnosi nadležnom područnom uredu Porezne uprave,
 5. ako utvrdi razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma u vezi s radom i djelatnosti subjekta nadzora ili s njima povezanih osoba, odnosno u financijskom poslovanju subjekta nadzora, o tome pisano obavještava Ured za sprječavanje pranja novca sukladno odredbama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma.
- (2) Protiv rješenja iz stavka 1. točke 2. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (3) Subjekt nadzora kojem je izdano rješenje iz stavka 1. točke 1. ovoga članka dužan je u roku određenom rješenjem otkloniti utvrđene nepravilnosti te u roku od 8 dana od isteka roka određenog rješenjem o tome pisano izvijestiti Ministarstvo financija, uz dokaz o otklonjenim nepravilnostima.

XI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 46.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj neprofitna organizacija ako:
1. ne provodi samoprocjenu funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 4. stavak 1.),
 2. ne izrađuje i/ili ne usvaja financijske planove sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 5. stavci 1. i 3.),
 3. ne dostavi izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava nadležnom tijelu državne uprave, odnosno jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave na njihov zahtjev (članak 6. stavak 1.),
 4. ne vodi poslovne knjige i ne sastavlja knjigovodstvene isprave i financijske izvještaje na hrvatskom jeziku i u valutnoj jedinici koja se primjenjuje u Republici Hrvatskoj (članak 10. stavak 3.),
 5. ne vodi poslovne knjige dvojnog knjigovodstva sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 12. stavak 1.),
 6. ne unosi podatke u glavnu knjigu po unaprijed pripremljenom računskom planu (članak 12. stavak 4.),
 7. ne vodi poslovne knjige na način da se osiguraju ispravnost i kontrola unesenih podataka, i/ili čuvanje i mogućnost korištenja podataka, i/ili dobivanje uvida u promet i

stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja (članak 15. stavak 1.),

8. vodi poslovne knjige za godinu koja nije jednaka kalendarskoj godini (članak 15. stavak 2.),
9. ne otvori poslovne knjige sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 15. stavak 3.),
10. ne zaključi poslovne knjige sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 16. stavak 1.),
11. ne zaštititi poslovne knjige koje se vode na elektroničkom mediju sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 16. stavak 2.),
12. ne čuva dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige u rokovima i na način sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 16. stavak 5.),
13. ne čuva knjigu primitaka i izdataka, knjigu blagajne, knjigu ulaznih računa, knjigu izlaznih računa i popis dugotrajne nefinancijske imovine u rokovima i na način sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 16. stavak 6.),
14. ne čuva knjigovodstvene isprave u rokovima i na način sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 18.),
15. ne popiše imovinu i obveze sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 20.),
16. imovinu i obveze ne iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja (članak 22. stavak 6.),
17. prihode i rashode ne priznaje uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja (članak 26. stavak 1.),
18. ne sastavlja i ne podnosi financijske izvještaje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 28. stavak 4.),
19. ne objavi na svojim internetskim stranicama revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za prethodnu godinu (članak 32. stavak 3.),
20. ne osnuje trgovačko društvo ili drugi oblik udruživanja koji nije neprofitni za gospodarsku djelatnost (izuzev djelatnosti pružanja usluga najma i zakupa) od čijeg je obavljanja ostvarila u prethodnoj godini 230.000,00 kuna i više prihoda (članak 33. stavak 3.),
21. ne upiše se u Registar neprofitnih organizacija (članak 35. stavak 1.),
22. ne izvijesti o promjeni podataka unesenih u Registar neprofitnih organizacija (članak 36. stavak 1.),
23. ne omogući nadzor ovlaštenoj osobi sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 42.),
24. ne otkloni utvrđene nepravilnosti i ne obavijesti Ministarstvo financija o učinjenom na način predviđen odredbama ovoga Zakona (članak 45. stavak 3.).

- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka osoba zakonski zastupnik neprofitne organizacije.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 47.

- (1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti članak 2. stavak 5. Zakona o računovodstvu (Narodne novine, br. 109/2007 i 54/2013).
- (2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 10/2008, 7/2009, 158/2013 i 1/2014).

Članak 48.

- (1) Prvi godišnji financijski izvještaji neprofitne organizacije koji će se javno objaviti putem Registra neprofitnih organizacija odnose se na 2013. godinu.
- (2) Financijski izvještaji, propisani ovim Zakonom, sastavljaju se za izvještajna razdoblja od 1. siječnja 2014. godine.
- (3) Neprofitna organizacija upisana u Registar neprofitnih organizacija prije stupanja na snagu ovoga Zakona ne dostavlja prijavu za ponovni upis u Registar neprofitnih organizacija.
- (4) Neprofitna organizacija osnovana prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a koja nije upisana u Registar neprofitnih organizacija, dužna je u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti Ministarstvu financija prijavu za upis u Registar neprofitnih organizacija.
- (5) Neprofitna organizacija upisana u Registar neprofitnih organizacija prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a koja nije obveznica primjene ovoga Zakona, dužna je u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti prijavu za brisanje iz Registra neprofitnih organizacija.
- (6) Neprofitna organizacija iz stavka 4. ovoga članka koja ne podnese prijavu za brisanje iz Registra neprofitnih organizacija u roku predviđenim stavkom 5. ovoga članka, bit će brisana po sili zakona od strane Ministarstva financija.
- (7) Prvi financijski planovi temeljem odredbi ovoga Zakona izrađuju se za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine.
- (8) Odredba članka 33. ovoga Zakona primjenjivat će se od 2015. godine na temelju ostvarenih prihoda ili primitaka iz financijskih izvještaja za 2014. godinu.

Članak 49.

- (1) Pravilnik iz članka 4. ovoga Zakona ministar financija donijet će u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Pravilnik iz članka 9. ovoga Zakona ministar financija donijet će u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (3) Pravilnik iz članka 30. ovoga Zakona ministar financija donijet će u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 50.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O b r a z l o ž e n j e

Članak 1. dio je općih odredbi kojim se propisuje područje koje Zakon uređuje. Do donošenja ovoga Zakona primjenjuje se Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija koja, kao što iz samog naziva proizlazi, uređuje isključivo sustav računovodstva neprofitnih organizacija. Između ostaloga i njena je primjena ukazala na potrebu da se na jednom mjestu i jednim propisom uredi sustav financijskog poslovanja neprofitnih organizacija koji bi uključio ne samo računovodstvo, već i odredbe vezane uz izradu i izvršavanje financijskih planova, reviziju te nadzor nad poslovanjem neprofitnih organizacija.

Člankom 2. definirani su obveznici primjene odredbi ovoga Zakona. Obveznici jesu domaće i strane udruge i njihovi savezi, zaklade, fundacije, ustanove, umjetničke organizacije, komore, sindikati, vjerske i druge zajednice i sve druge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti, za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera. Osim navedenih neprofitnih organizacija, odredbe ovoga Zakona koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija primjenjuju se i na političke stranke.

Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na poduzetnike na koje se primjenjuju odredbe Zakona o računovodstvu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao ni na proračunske korisnike upisane u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika, a koji financijsko poslovanje i računovodstvo vode u skladu sa Zakonom o proračunu. Osim na navedene, odredbe se ne primjenjuju ni kod ustanova kojima su osnivači fizičke osobe. Oni su posebno istaknuti u ovom članku. Kako niti jednim propisom nije jasno i nedvojbeno naznačeno koje računovodstvo vode ovakve ustanove, dječji vrtići, škole i domovi za starije i nemoćne one su samoinicijativno odabirale voditi računovodstvo za neprofitne organizacije ili računovodstvo za poduzetnike.

Člankom 3. propisuju se načela kojih se u poslovanju trebaju pridržavati obveznici Zakona i to načelo dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelo javnosti i transparentnosti. Pri tome načelo dobrog financijskog upravljanja podrazumijeva ekonomično, učinkovito i djelotvorno poslovanje neprofitne organizacije, dok načelo javnosti i transparentnosti znači obvezu osiguranja javnosti u područjima primjene ovoga Zakona koje se odnose na financijsko izvještavanje.

Članak 4. propisuje da neprofitne organizacije, ali samo one koje su obveznici dvojnog knjigovodstva, moraju provoditi samoprocjenu učinkovitog i djelotvornog funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se, upravljajući rizicima, osigurava razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Važnost dobrog funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola je neupitna. Međutim, svakako treba istaknuti da su se pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji otvorile mogućnosti za korištenje sredstava iz fondova Europske unije i za veliki dio neprofitnih organizacija koje mogu biti potencijalni korisnici tih sredstava. Obzirom na obveze koje se moraju ispuniti prije i pri korištenju fondova Europske unije, od potencijalnih korisnika sredstava iz fondova Europske unije zahtijeva se izgrađen i transparentan sustav financijskog upravljanja i kontrola.

Ministar financija pravilnikom će utvrditi način provođenja samoprocjene funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola neprofitnih organizacija uzimajući u obzir visinu prihoda, vrijednost imovine i pravni oblik neprofitne organizacije.

Člankom 5. uvodi se obveza izrade financijskih planova za neprofitne organizacije koje su obveznici vođenja dvojnog knjigovodstva. Planiranje je osnova svakog dugoročnog razmišljanja i temelj za uspješno poslovanje neprofitne organizacije. Rezultat svakog procesa planiranja je plan. Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija nije bila utvrđena obveza donošenja financijskih planova, stoga su tu obvezu neprofitne organizacije najčešće uređivale statutom i drugim propisima kojima se uređuje njihov ustroj te djelovanje. Međutim, zbog važnosti koje proces planiranja ima u poslovanju neprofitnih organizacija, Zakonom se propisuje obveza izrade financijskih planova koji se sastoje od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Financijski plan podnosi se na usvajanje najvišem tijelu neprofitne organizacije, odnosno tijelo koje je temeljem statuta neprofitne organizacije za to ovlašteno. Zakonski predstavnik odgovoran je za zakonito i pravilno izvršavanje financijskog plana. Ministar financija pravilnikom propisuje metodologiju i rokove izrade financijskog plana te način i uvjete izvršavanja financijskog plana.

Članak 6.

Neprofitne organizacije koje ostvaruju sredstva iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su nadležnom tijelu državne uprave, odnosno jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave dostaviti izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava na temelju njihova zahtjeva. Nadležna tijela državne uprave i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo vršiti kontrole na licu mjesta o utrošku sredstava iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Trenutno, kontrole na licu mjesta za pojedinačne isplate neprofitnim organizacijama iznad 20.000,00 kuna predstavljaju standard dobrog sustava financijskih kontrola utvrđen Upitnikom o fiskalnoj odgovornosti na temelju kojeg svi proračunski i izvanproračunski korisnici te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sastavljaju izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Članak 7.

Računovodstvo neprofitnih organizacija mora se temeljiti na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Načelo točnosti znači da svaka informacija koja se objavi u financijskom izvještaju istinito iskazuje transakcije i druge poslovne događaje. Pouzdanom se smatra svaka informacija u financijskom izvještaju u kojoj nema značajne pogreške i pristranosti, odnosno kad vjerno odražava ono što predstavlja. Osiguravanje prikazivanja podataka pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora karakteristika je načela pojedinačnog iskazivanja pozicija.

Člankom 8. kao računovodstvene poslove definira prikupljanje i obradu podataka na temelju knjigovodstvenih isprava, pripremu i vođenje poslovnih knjiga, pripremu i sastavljanje financijskih izvještaja te prikupljanje i obradu financijskih podataka za statističke, porezne i druge potrebe. Neprofitnim organizacijama propisuje se obveza prikupljanja podataka i sastavljanja knjigovodstvenih isprava, vođenja poslovnih knjiga te sastavljanje financijskih izvještaja na način da je moguće provjeriti poslovne događaje, utvrditi financijski položaj kao i uspješnost poslovanja neprofitne organizacije poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva.

Člankom 9. propisano je da neprofitne organizacije svoje knjigovodstvo moraju voditi prema načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana propisanog za neprofitne organizacije. Prema načinu knjiženja poslovnih promjena, načelima na kojima se temelje, cilju koji se želi ostvariti i poslovnim knjigama koje se vode, dva su temeljna sustava knjigovodstva: jednostavno i dvojno knjigovodstvo. Osnovno obilježje dvojnoga knjigovodstva jest da se svaku poslovnu promjenu obvezno evidentira usporedno na dva različita računa iz računskog plana, a na kojima uzrokuje promjene suprotne prirode. Dvojno knjigovodstvo omogućava automatsku kontrolu budući da je iznos proknjižen na dugovnoj strani računa jednak iznosu proknjiženom na potražnoj strani.

Neprofitna organizacija čija je imovina u prethodne tri godine uzastopno imala vrijednost manju od 230.000,00 kuna, a njen godišnji prihod ostvaren u istom razdoblju iznosio manje od 230.000,00 kuna, nije u obvezi vođenja dvojnog knjigovodstva i primjene računovodstvenog načela nastanka događaja ako zakonski predstavnik donese Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela. Do sada je ta granica iznosila 100.000,00 kuna, a navedeni obveznici nisu izvještavali o visini ostvarenih primitaka i izdataka. Navedeno oslobođenje od obveze vođenja dvojnog knjigovodstva i primjene računovodstvenog načela nastanka događaja ne mogu primijeniti novoosnovane neprofitne organizacije prve tri godine od osnivanja, pri čemu se kao prva godina uzima godina osnivanja neprofitne organizacije. Odluka se donosi u roku predviđenom za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu i važeća je do opoziva.

Pri vođenju jednostavnog knjigovodstva, u poslovnim knjigama se iskazuju poslovne promjene tek kada nastanu prometi gotovog novca te prihodi i rashodi prema novčanom načelu. Novčano računovodstveno načelo znači da se učinci transakcija i ostalih događaja priznaju ne kada nastanu, već kada se primi ili isplati novac i/ili novčani ekvivalent. Ministar financija pravilnikom propisuje način vođenja jednostavnog računovodstva i primjenu novčanog računovodstvenog načela.

Člankom 10. propisano je kako se poslovne knjige, knjigovodstvene isprave i financijski izvještaji vode, odnosno sastavljaju na hrvatskom jeziku i izražavaju u valutnoj jedinici koja se primjenjuje u Republici Hrvatskoj.

Člankom 11. propisana je odgovornost zakonskog zatupnika za ustroj i zakonito poslovanje i vođenje računovodstvenih poslova, koji se mogu povjeriti drugoj stručnoj pravnoj ili fizičkoj osobi.

Člankom 12. utvrđuju se poslovne knjige koje neprofitne organizacije moraju voditi. Poslovne knjige jesu: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je poslovna knjiga u koju se knjigovodstvene promjene unose slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih događaja koje su nastale na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Unos podataka u glavnu knjigu provodi se po unaprijed pripremljenom računskom planu za neprofitne organizacije. Računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su neprofitne organizacije obvezne knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode. Računi iz računskog plana su razvrstani na: razrede, skupine, podskupine i odjeljke. Odjeljci iz računskog plana mogu se raščlanjivati, prema potrebama, na analitičke i podanalitičke račune. Raščlanjivanje odjeljaka u računskom

planu obavlja se po dekadnom sustavu. Raspored, sadržaj i primjenu računa u računskom planu propisuje ministar financija pravilnikom.

Članak 13. propisuje da obveznici primjene jednostavnog knjigovodstva (neprofitne organizacije koje ispunjavaju uvjete iz članka 9. stavka 2.) vode knjigu blagajne, knjigu primitaka i izdataka, knjigu ulaznih računa i knjigu izlaznih računa te popis dugotrajne imovine. Ministar financija pravilnikom propisuje minimalni sadržaj knjige primitaka i izdataka, popisa dugotrajne imovine i knjige primitaka iz proračuna i izdataka.

Člankom 14. propisuju se pomoćne knjige koje, uz glavnu knjigu, vode neprofitne organizacije koje su obveznice vođenja dvojnog knjigovodstva. Pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički kao i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Obvezne pomoćne knjige jesu: knjiga dugotrajne nefinancijske imovine, u kojoj je imovina iskazana po vrsti, količini i vrijednosti (nabavnoj i otpisanoj); knjiga kratkotrajne nefinancijske imovine, u kojoj se zalihe materijala, proizvoda i robe iskazuju po vrsti, količini i vrijednosti; knjiga financijske imovine i obveza u kojoj se iskazuju potraživanja i obveze (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i dr.), primljeni i izdani vrijednosni papiri te drugi financijski instrumenti (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima), potraživanja i obveze po osnovi primljenih zajmova i kredita te danih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima i obračunatim kamatama); knjiga (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge); i evidencija putnih naloga i korištenja službenih vozila. Osim navedenih obveznih pomoćnih knjiga, neprofitne organizacije vode i evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija, knjigu izlaznih računa, knjigu ulaznih računa te ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i prilagođene njihovim potrebama. Navedene posebne pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Člankom 15. propisano je vođenje poslovnih knjiga na način da osiguraju kontrolu i ispravnost unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja. Za te potrebe propisano je da se poslovne knjige vode za poslovnu godinu, koja je jednaka kalendarskoj godini, a otvaraju se na početku poslovne godine ili danom osnivanja. Pri tome početna stanja glavne knjige na početku poslovne godine moraju biti ista kao zaključna stanja na kraju prethodne poslovne godine.

Članak 16. uređuje zaključivanje i čuvanje poslovnih knjiga. Poslovne knjige zaključuju se na kraju svake poslovne godine. Ako se poslovne knjige vode kao elektronički zapis, glavna knjiga se nakon zaključivanja na kraju poslovne godine mora zaštititi na način da u istoj nije moguća izmjena pojedinih ili svih njezinih dijelova ili listova, da je istu moguće u svakom trenutku otisnuti na papir te se mora potpisati elektroničkim potpisom sukladno propisu koji uređuje elektronički potpis. U suprotnom se ispisuju na papir i uvezuju u roku 120 dana od isteka poslovne godine na koju se odnose. Ispisane i uvezane poslovne knjige potpisuje osoba koja je ovlaštena za zastupanje. Rokovi čuvanja poslovnih knjiga ovise o njihovoj vrsti te se tako dnevnik i glavna knjiga čuvaju najmanje jedanaest godina dok se pomoćne knjige čuvaju najmanje sedam godina. Knjiga primitaka i izdataka koju vode neprofitne organizacije obveznici jednostavnog knjigovodstva čuva se najmanje jedanaest godina, dok se knjiga blagajne, knjiga ulaznih i izlaznih računa te popis dugotrajne imovine čuvaju najmanje sedam godina. Rokovi čuvanja počinju teći od zadnjeg dana poslovne godine na koju se odnose.

Članak 17. uređuje knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama te knjigovodstvene isprave. Knjiženje se može temeljiti samo na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju. Vjerodostojna je ona isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava smatra se urednom ukoliko se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja kao i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena. Knjigovodstvena isprava sastavlja se u jednom primjerku ili više primjeraka. Ako se sastavlja u jednom primjerku, takva isprava može se otpremiti ako su podaci iz takve isprave stalno dostupni. Osim isprave u elektroničkom ili pisanom obliku knjigovodstvenom ispravom smatra se i isprava primljena telekomunikacijskim putem, preslika izvorne isprave ili isprava na elektroničkom zapisu ako je na ispravi navedeno mjesto čuvanja izvorne isprave, odnosno razlog upotrebe preslike i potpisana je od zakonskog predstavnika neprofitne organizacije ili osobe na koju je prenesena ovlast.

Članak 18. propisuje način i rokove čuvanja knjigovodstvenih isprava. Čuvaju se kao izvorne isprave, na nositelju elektroničkog zapisa ili nositelju mikrografske obrade. Ukoliko drugim propisima nije drugačije određeno, isplatne liste ili analitička evidencija o plaćama za koje se plaćaju obvezni doprinosi čuvaju se trajno. Zakon o doprinosima propisuje kako je obveznik obračunavanja doprinosa, u ovom slučaju to je neprofitna organizacija, dužan knjigovodstvenu i izvanknjigovodstvenu dokumentaciju o iznosima osnovica prema kojima su obračunani doprinosi, o vrstama doprinosa i iznosima obračunanih i uplaćenih doprinosa te o razdoblju na koje se obveza odnosi čuvati u rokovima koji su propisani posebnim propisima. Isprave na temelju kojih su uneseni podaci u glavne knjige i knjigu primitaka i izdataka čuvaju se najmanje jedanaest godina, a isprave na temelju kojih su uneseni podaci u pomoćne knjige te knjige blagajne, knjige ulaznih i izlaznih računa te popis dugotrajne imovine koje vode članovi predstavničkih tijela najmanje sedam godina. Time je osigurano da se u svakom trenu mogu provjeriti podaci uneseni u poslovne knjige. Kao i kod čuvanja poslovnih knjiga, i kod knjigovodstvenih isprava rok za čuvanje počinje teći zadnjeg dana poslovne godine na koju se odnose poslovne knjige u koje su isprave unesene.

Člancima 19. - 21. propisuje se obveza i način obavljanja popisa imovine i obveza. Godišnji popis imovine i obveza, jedna je od propisanih obveza, ali na koju ne treba gledati samo kao na potrebu njenom formalnom udovoljavanju. Popis uistinu najviše koristi samim obveznicima, kao mjera usklađenja stvarnog i knjigovodstvenoga stanja, koja između ostaloga osigurava i vjerodostojnost godišnjih financijskih izvještaja. Popis imovine i obveza mora se obaviti na početku poslovanja uz navođenje njihovih pojedinačnih vrijednosti u količinama i u novčanom iznosu. Osim na početku poslovanja, neprofitne organizacije su dužne popisati imovinu i obveze najmanje jednom godišnje i to na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, a radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Iznimka su neprofitne organizacije koje obavljaju knjižničarsku ili bibliotečnu djelatnost, koje popis knjiga i bibliotečne građe mogu obaviti u roku koji nije duži od tri godine. Izvanredno popis imovine i obveza mora se obaviti u slučajevima statusnih promjena, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije. Zakonski zastupnik osniva povjerenstvo za popis, određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon obavljenog popisa, povjerenstvo obvezno

sastavlja izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predaje ga zakonskom zastupniku. Temeljem izvještaja i priloženih popisnih lista zakonski zastupnik odlučuje o: nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara te o mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Člankom 22. definiraju se imovina, obveze i vlastiti izvori koji određuju financijski položaj neprofitnih organizacija. Imovina se definira kao resurs koji neprofitna organizacija kontrolira kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti, a klasificira se po svojoj vrsti, trajnosti i funkciji u obavljanju djelatnosti. Obveze jesu neizmirena dugovanja proizašla iz prošlih događaja, za čiju namiru se očekuje odljev resursa, a klasificiraju se prema namjeni i ročnosti. I imovina i obveze iskazuju se po računovodstvenom načelu nastanka događaja. Vlastiti izvori jesu ostatak vrijednosti imovine nakon odbitka svih obveza. Tuđa imovina koja se nalazi kod neprofitne organizacije prati se u izvanbilančnoj evidenciji.

Člankom 23. propisuje se način iskazivanja imovine, kao i podjela na vrste imovine ovisno o vijeku uporabe. Imovina se početno iskazuje po trošku nabave, nabavnoj vrijednosti, odnosno, po procijenjenoj vrijednosti. Ovisno o vijeku uporabe razlikujemo dugotrajnu imovinu i kratkotrajnu imovinu. Dugotrajna imovina je financijska i nefinancijska imovina čiji je vijek uporabe duži od jedne godine te koja duže od jedne godine zadržava isti pojavni oblik. Dugotrajna nefinancijska materijalna imovina čiji je pojedinačni trošak nabave (nabavna vrijednost) niži od 3.500,00 kuna može se otpisati jednokratno, stavljanjem u upotrebu, uz obvezu pojedinačnog ili skupnog praćenja u korisnom vijeku upotrebe. Ako se radi o imovini namijenjenoj za obavljanje djelatnosti ili daljnjoj prodaji u roku kraćem od godinu dana riječ je o kratkotrajnoj nefinancijskoj imovini. Trošak nabave, odnosno nabavnu vrijednost, nefinancijske imovine čini kupovna cijena uvećana za carine, nepovratne poreze, troškove prijevoza kao i sve druge troškove koji se mogu izravno dodati troškovima nabave i osposobljavanja za početak uporabe.

Članak 24. definira način amortizacije vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine pri čemu se vrijednost pojedinog predmeta amortizira, odnosno ispravlja linearnom metodom u korisnom vijeku uporabe. Navedeno nije novost u odnosu na dosadašnji način obračuna amortizacije sukladno odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacije. Osnovica za ispravak vrijednosti jest njen početni ili revalorizirani trošak nabave (nabavna vrijednost) odnosno procijenjena vrijednost. Zemljišta, obnovljiva prirodna bogatstva, knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti te plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti u pravilu se ne amortiziraju odnosno ne ispravljaju se. Pravilnikom kojim se propisuje raspored, sadržaj i primjena računa u računskom planu propisuju se i stope amortizacije prema skupinama dugotrajne imovine te procijenjeni korisni vijek uporabe dugotrajne imovine.

Člankom 25. propisuje se obveza revalorizacije dugotrajne imovine primjenom koeficijenta porasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda ako je inflacija mjerena istim koeficijentom u prethodne tri godine kumulativno veća od 30%. Učinak revalorizacije dugotrajne imovine pripisuje se vlastitim izvorima.

Člancima 26. i 27. propisuje se način iskazivanja prihoda i primitaka te rashoda i izdataka. Prihodi i rashodi priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja. Primjena ovog računovodstvenog načela nastavak je dosadašnjeg postupanja koje je utvrđeno

Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacije. Računovodstveno načelo nastanka događaja znači da se učinci transakcija i ostalih događaja priznaju kada nastanu.

Zakon, kao i Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija definira recipročne i nerecipročne prihode uzimajući u obzir specifičnosti financiranja neprofitnih organizacija putem članarina, donacija, pomoći i sl. Recipročni prihodi (prihodi na temelju isporučenih dobara i usluga) priznaju se u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati, dok se nerecipročni prihodi (donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje. Donacije povezane s izvršenjem ugovorenih programa (projekata i aktivnosti) priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa (projekata i aktivnosti), donacije povezane s nefinancijskom imovinom koja se amortizira priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja na sustavnoj osnovi razmjerno troškovima uporabe nefinancijske imovine u razdoblju korištenja.

Način priznavanja rashoda također se ne mijenja u odnosu na dosadašnje postupanje. Rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, a rashodi za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine u trenutku stvarnog utroška, odnosno prodaje. Troškovi nabave dugotrajne imovine se kapitaliziraju, a u rashode priznaju tijekom korisnog vijeka uporabe. Dakle, rashod u vezi s nabavom dugotrajne nefinancijske imovine iskazuje se prema sustavnom trošenju vrijednosti nabavljene imovine.

Člankom 28. obveznicima sastavljanja financijskih izvještaja definirane su neprofitne organizacije, a financijske izvještaje podnose Ministarstvu financija. Ministarstvo financija može ovlastiti drugu instituciju za zaprimanje i obradu financijskih izvještaja. Tako je u 2013. godini za poslove prikupljanja i obrade financijskih izvještaja Ministarstvo financija ovlastilo Financijsku agenciju (FINA).

Neprofitne organizacije sastavljaju i podnose financijske izvještaje na razini pravne osobe s uključenim podacima o poslovanju njenih organizacijskih dijelova. Navedena odredba unesena je u Zakon iz uputa Ministarstva financija upućenih neprofitnim organizacijama koje u svom sastavu imaju organizacijske jedinice koje nemaju pravnu osobnost, a u čijim su financijskim izvještajima u počecima primjene Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (2008. i 2009. godina) uočene nepravilnosti vezane uz vođenje računovodstva i predaje financijskih izvještaja. Obveza je neprofitne pravne osobe da u financijskim izvještajima iskaže objedinjene podatke za neprofitnu organizaciju u cijelosti uzimajući u obzir i središnjicu i organizacijske jedinice. Ovakav izvještaj mora obuhvatiti podatke iz jedinstvene glavne knjige, a organizacija računovodstva ustrojava se na način da je poslovanje i središnjice i organizacijskih jedinica vidljivo u jednoj glavnoj knjizi, odnosno na razini neprofitne pravne osobe. Način na koji organizacijske jedinice dostavljaju podatke za evidencije u jedinstvenoj glavnoj knjizi određuje se statutom i drugim internim propisima neprofitnih pravnih osoba. Iz navedenog proizlazi kako organizacijske jedinice ne mogu samostalno sastavljati i predavati financijske izvještaje za eksterno izvještavanje. Ovo se primjenjuje isključivo u slučaju kada organizacijske jedinice neprofitnih pravnih osoba imaju svoj transakcijski račun (žiro račun). Podatke za knjigovodstvene evidencije osiguravaju po nastanku poslovnog događaja na način kako je to uređeno u internim aktima neprofitne pravne osobe. Financijski izvještaji sastavljaju se i predaju isključivo za neprofitnu organizaciju u cjelini (središnjicu i organizacijske dijelove).

Neprofitna organizacija koja tijekom poslovne godine nije imala poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama ima podatke o imovini i obvezama, dužna je u rokovima propisanim za financijsko izvještavanje Ministarstvu financija dostaviti izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu.

Člancima 29. i 30. dana je definicija i razdoblja sastavljanja financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, izuzev neprofitnih organizacija koje vode jednostavno knjigovodstvo. To su izvještaji o stanju i strukturi, te promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda. Financijski izvještaji neprofitnih organizacija sastavljaju se za razdoblja u tijeku poslovne godine i za tekuću poslovnu godinu. Razdoblja izvještavanja i vrste financijskih izvještaja za one neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo neće se značajno mijenjati u odnosu na obvezu izvještavanja utvrđenu Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija, izuzev manjih promjena u sadržaju izvještaja zbog promjena računskog plana.

Financijski izvještaj neprofitnih organizacija koje vode jednostavno knjigovodstvo jest godišnji izvještaj o primicima i izdacima.

Ministar financija pravilnikom o financijskom izvještavanju i Registru neprofitnih organizacija propisuje oblik i sadržaj financijskih izvještaja i izjave o neaktivnosti, razdoblja za koja se sastavljaju, obvezu i rokove njihova podnošenja.

Članak 31. propisano je postupanje u slučaju statusnih promjena spajanja, pripajanja i podjele neprofitne organizacije. U slučaju spajanja, pripajanja i/ili podjele neprofitne organizacije potrebno je predati financijske izvještaje za poslovnu godinu s datumom koji prethodi datumu statusne promjene.

Članak 32. obvezuje neprofitne organizacije koje su u prethodnoj godini imale ukupan prihod iznad 10 milijuna kuna na godišnje revidiranje financijskih izvještaja, a one manje, s prihodom od 3 do 10 milijuna, na davanje financijskih izvještaja na uvid, što iziskuje puno manje troškove. Revizorsko izvješće su obvezne objaviti do 30. lipnja tekuće godine na svojim internetskim stranicama. Prema godišnjim financijskim izvještajima za 2012. godinu, u Registru neprofitnih organizacija evidentirane su 307 neprofitne organizacije s ukupnim godišnjim prihodima iznad 3 milijuna kuna.

Člankom 33. utvrđuje se iznos od 230.000,00 kuna prihoda ostvarenih tijekom jedne godine kao granica za koju je i iznad koje je za obavljanje gospodarske djelatnosti potrebno osnovati trgovačko društvo ili drugi oblik udruživanja koji nije neprofitni. Ovim člankom propisane su i iznimke. Nadalje, neprofitna organizacija koja od obavljanja gospodarske djelatnosti tijekom jedne godine ostvari manje od 230.000,00 kuna prihoda, a temeljem rješenja Porezne uprave postane obveznik plaćanja poreza na dobit, za cjelokupno financijsko poslovanje računovodstvo vodi u skladu s odredbama ovoga Zakon, dok za gospodarsku djelatnost za potrebe utvrđivanja porezne obveze vodi odvojene porezne i knjigovodstvene evidencije sukladno posebnim propisima.

Uzimajući u obzir općekorisnu svrhu za društvenu zajednicu te potrebu razvoja civilnog društva, Zakonom o porezu na dobit, propisano je da pravne osoba kao što su udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, vjerske zajednice, sindikati, komore, sportski klubovi, sportska društva i savezi,

zaklade i fundacije nisu obveznici poreza na dobit. Zakon o porezu na dobit pretpostavlja da navedene osobe ostvaruju određene prihode, a zbog svoje općekorisne svrhe su oslobođeni plaćanja poreza na dobit, sve dok obavljaju onu djelatnost za koju su temeljno oslobođeni plaćanja porez na dobit. Naime, takve pravne osobe redovito pretpostavljaju udruživanje više osoba radi ostvarivanja nekih društveno korisnih interesa.

U praksi se često događaju slučajevi da takve pravne osobe mogu obavljati i druge djelatnosti koje se temeljno smatraju oporezivim (ugostiteljstvo, najam prostora, prodaja proizvoda, pružanje usluga...). Stoga je Zakonom o porezu na dobit propisano još od samih početaka, ako osobe koje načelno nisu obveznici poreza na dobit, obavljaju gospodarstvenu djelatnost pri čemu bi neoporezivanje te djelatnosti dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu, Porezna uprava će na vlastitu inicijativu ili na prijedlog drugih poreznih obveznika ili druge zainteresirane osobe, rješenjem utvrditi da su navedene osobe obveznici poreza na dobit za tu djelatnost. Rješenje o statusu poreznog obveznika donosi nadležna ispostava Porezne uprave prema sjedištu pravne osobe. Pri procjeni gospodarstvene djelatnosti utvrđuje se obavlja li se gospodarstvena djelatnost samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti ili drugih gospodarstveno procjenjivih koristi. Dakle, ako načelno neprofitna pravna osoba obavlja djelatnost koju uobičajeno obavljaju poduzetnici, bilo bi diskriminirajuće ne oporezivati takvu djelatnost i smatrati bi se da stječu neopravdane povlastice na tržištu.

Dakle, ovaj članak u bitnome ne donosi nikakvu novost vezanu za oporezivanje određene gospodarstvene djelatnosti. Novost je obveza osnivanja trgovačkog društva što neke neprofitne organizacije imaju već dugi niz godina.

Članak 34.

Već je 2008. godine, odnosno tijekom prve godine primjene nove Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 10/2008, 7/2009, 158/2013 i 1/2014) uočena potreba za većom i ažurnijom kontrolom dostave financijskih izvještaja neprofitnih organizacija Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju za što je bilo potrebno osigurati cjelovite podatke o obveznicima primjene neprofitnog računovodstva. S tim ciljem razmišljalo se i o povezivanju postojećih matičnih registara (Registra udruga, Registra zaklada, Registra pri trgovačkom sudu i ostalih matičnih registara). Uz informatičku i cjenovnu zahtjevnost takvoga projekta, ključni argument zbog kojeg se odlučilo na ustrojavanje novog registra, pod nazivom Registar neprofitnih organizacija (u daljnjem tekstu: Registar), leži u činjenici da postojeći registri ne sadrže elemente dostatne za praćenje financijskih podataka neprofitnih organizacija na razini sektora, kao cjeline. Ustrojavanje i obveza upisa neprofitnih organizacija u sam Registar propisana je prvim izmjenama i dopunama Uredbe u 2009. godini. Za upis je potrebno ispuniti Obrazac: RNO dostupan na stranicama Ministarstva financija. Prilikom upisa, Ministarstvo financija dodjeljuje RNO broj bez kojeg nije moguća predaja financijskih izvještaja ako je neprofitna organizacija obveznik predaje izvještaja prema kriterijima iz Uredbe. U slučaju promjene podataka unesenih u Registar, što uključuje i obvezu sastavljanja i predaje financijskih izvještaja, izvještava se Ministarstvo financija na Obrascu: RNO-P. Obveznici upisa u Registar neprofitnih organizacija istovjetni su obveznicima primjene Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Podružnice sindikata, političkih stranaka i drugih neprofitnih organizacija koje nemaju pravnu osobnost nisu obveznici upisa u Registar jer se upis obavlja na razini pravne osobe. Najveći broj neprofitnih organizacija upisivale su se prilikom osnivanja u odgovarajući matični registar, a i ubuduće će to biti tako. Ovim Zakonom Registar će se i dalje nastaviti voditi, međutim imat će proširenu funkcionalnost na način da će financijski izvještaji koje neprofitne organizacije dostavljaju biti javno dostupni putem Registra.

Članak 35. definira kako su se sve neprofitne organizacije obvezne upisati u Registar neprofitnih organizacija dostavom prijave Ministarstvu financija najkasnije 30 dana od upisa u matični registar. U smislu ovoga Zakona, pod matičnim registrom smatra se odgovarajući registar u Republici Hrvatskoj u koji je neprofitna organizacija upisana prilikom osnivanja. Prijava za upis popunjava se i predaje samo jednom pri upisu u Registar neprofitnih organizacija. Sredstava iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih izvora neprofitna organizacija moći će ostvariti samo ako je upisana u Registar neprofitnih organizacija. Pravilnikom o financijskom izvještavanju i Registru neprofitnih organizacija ministar financija propisuje vođenje Registra neprofitnih organizacija te izgled i sadržaj prijave za upis u Registar.

Člankom 36. propisuje se postupanje prilikom promjene podataka unesenih u Registar neprofitnih organizacija o čemu su neprofitne organizacije obvezne izvijestiti Ministarstvo financija. O promjeni podataka neprofitna organizacija izvještava podnošenjem prijave za upis promjene u roku od dva radna dana od upisa promjene u matični registar, a ako se promjena ne upisuje u matični registar, u roku od 30 radnih dana od nastanka promjene. Izgled i sadržaj prijave za upis promjene propisuje ministar financija pravilnikom o financijskom izvještavanju i Registru neprofitnih organizacija.

Članak 37. definira kako se neprofitne organizacije brišu iz Registra neprofitnih organizacija brisanjem iz matičnog registra. Pravilnikom o financijskom izvještavanju i Registru neprofitnih organizacija ministar financija propisuje uvjete i način brisanja.

Člankom 38. propisuje se kako se godišnji financijski izvještaji svih neprofitnih organizacija javno objavljuju kroz Registar neprofitnih organizacija.

Člankom 39. ovlašćuje se Ministarstvo financija obavljati nadzor neprofitnih organizacija u dijelu financijskog poslovanja, računovodstvenih poslova i predaje financijskih izvještaja.

Člancima 40. i 41. utvrđuje se način obavljanja nadzora neprofitnih organizacija, a provodit će ga inspektori Ministarstva financija.

Člankom 42. propisuje se kako su neprofitne organizacije dužni ovlaštenoj osobi omogućiti nadzor poslovne dokumentacije, svih knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga i financijskih izvještaja te sustava koje primjenjuje za obradu podataka, kao i poslovnih prostora, ugrada, robe i drugih stvari u skladu sa svrhom nadzora. Također su dužni na zahtjev Ministarstva financija, dostaviti presliku isprava ili financijskih izvještaja te ovlaštenim osobama Ministarstva financija staviti na raspolaganje odgovarajuće prostorije u kojima mogu neometano i bez prisutnosti drugih osoba obaviti nadzor.

Članak 43. definira dostavu obavijest o nadzoru poslovanja neprofitnoj organizaciji. Obavijest o nadzoru poslovanja mora sadržavati predmet nadzora.

Članak 44. definira sadržaj zapisnika o obavljenom nadzoru, podnošenje prigovora na zapisnik od zakonskog zastupnika neprofitne organizacije te dostavu pisanog odgovora zakonskom zastupniku.

Člankom 45. propisuju se mjere nadzora koje može donijeti Ministarstvo financija, a to su: rješenje o otklanjanju nepravilnosti te pokretanje prekršajnog ili kaznenog postupka.

Doneseno rješenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. Nefitna organizacija, zastupnik i član predstavničkog tijela kojima su izdana navedena rješenja dužni su u roku određenom rješenjem otkloniti utvrđene nepravilnosti te u roku od 8 dana od isteka roka određenog rješenjem o tome pisano izvijestiti Ministarstvo financija, uz dokaz o otklonjenim nepravilnostima.

Člankom 46. propisane su novčane kazne za slučaj nepoštivanja odredbi Zakona, za nefitne organizacije i njihove zakonske zastupnike.

Članak 47.

Danom stupanja na snagu Zakona prestaje važiti članak 2. stavak 5. Zakona o računovodstvu koja je bila temelj za donošenje Uredbe o računovodstvu nefitnih organizacija (Narodne novine, br. 10/2008, 7/2009, 158/2013 i 1/2014) koja također prestaje važiti.

Člankom 48. propisuje se obveza sastavljanja prvih finacijskih izvještaja u skladu s odredbama ovoga Zakona za izvještajna razdoblja počevši od 1. siječnja 2014. godine.

Nefitna organizacija upisana u Registar nefitnih organizacija prije 1. siječnja 2014. godine ne dostavlja prijavu za ponovni upis Registar nefitnih organizacija. Kako bi se ažurirali podaci u postojećem Registru, nefitne organizacije osnovane prije stupanja na snagu Zakona, a koja nisu upisane u Registar do stupanja na snagu Zakona, dužne su u roku 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona dostaviti Ministarstvu financija prijavu za upis u Registar nefitnih organizacija. Isto tako nefitne organizacije upisane u Registar nefitnih organizacija prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a koje nisu obveznice njegove primjene, dužne su u istom roku podnijeti prijavu za brisanje iz Registra nefitnih organizacija. U slučaju ne podnošenja prijave za brisanje iz Registra nefitnih organizacija u predviđenom roku nefitna organizacija bit će brisana po sili zakona od strane Ministarstva financija. Nefitne organizacije prve finacijske planove temeljem odredbi ovoga Zakona izrađuju za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine.

Člankom 49. propisani su rokovi za donošenje pravilnika.

Člankom 50. propisana je objava Zakona u Narodnim novinama i stupanje na snagu.